

Варто підтримати позицію Б. Логвиненка у тому, що сучасному українському суспільству необхідно визнати факт існування сімейних відносин, утворених особами однієї біологічної статі, адже такі партнери також мають підпадати під дію законодавства, спрямованого на запобігання і протидію домашньому насильству [8, с. 138].

Список використаних джерел:

1. Українська гей-пара виграла справу у ЄСПЛ: неможливість укласти шлюб в Україні визнали порушенням прав людини. URL : <https://zmina.info/news/ukrayinska-gej-para-vygrala-spravu-u-yespl-nemozhlyvist-uklasty-shlyub-v-ukrayini-vyznaly-porushennyam-prav-lyudyny/>
2. Case of Maymulakhin and Markiv v. Ukraine. (Application no. 75135/14). The European Court of Human Rights. URL : <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-224984>.
3. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (з протоколами) (Європейська конвенція з прав людини). Міжнародний документ від 04.11.1950 р. *Рада Європи*. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text.
4. Oliffe J. L., Han C., Maria E. S., Lohan M., Howard T., Stewart D. E., & MacMillan H. (2014). Gay men and intimate partner violence: a gender analysis. *Sociology of health & illness*, 36(4), 564-579.
5. Савчук Д. Насильство та маскулінізм в одностатевих стосунках. *Спільне*. URL : <https://commons.com.ua/uk/nasilstvo-ta-maskulinnist-v-odnostatevih-stosunkah/>
6. Jolly J. Is violence more common in same-sex relationships? *BBC*. URL : <https://www.bbc.com/news/magazine-29994648>.
7. Katsarov C. Poor police practices are endangering 2SLGBTQ+ survivors of intimate partner violence. *The Canadian Press*. URL : <https://theconversation.com/poor-police-practices-are-endangering-2slgbtq-survivors-of-intimate-partner-violence-212326>.
8. Логвиненко Б. О. Дискусійні питання ратифікації Україною Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами (Стамбульської Конвенції). *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. 2021. № 1. С. 135-139.

Олена БЛОХІНА,
ад'юнкт кафедри адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

**ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЩОДО ПРИМУСОВОГО ВИКОНАННЯ
ПОСТАНОВ СУДУ ЗА ВЧИНЕННЯ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА**

На сьогодні насильство є однією з гострих соціальних проблем в Україні. Жертвами насильства можуть бути як жінки, так і чоловіки, а також діти, однак, відповідно до статистики, переважна частина насильницьких дій спрямовується все-таки саме на жінок та дітей. При цьому насильницькі дії кривдника можуть бути спрямовані як на одного члена в сім'ї, так і на усіх членів родини, та не обмежуватися лише фізичними чи сексуальними

діями, а мати і психологічний та економічний характер, зокрема, у формі залякування, страждання, примусу і позбавлення свободи, позбавлення житла, їжі, одягу, іншого майна, коштів чи документів або можливості користуватися ними, залишення без догляду чи піклування тощо.

Згідно зі ст. 1 ЗУ «Про запобігання та протидію домашньому насильству», домашнє насильство – діяння (дії або бездіяльність) фізичного, сексуального, психологічного або економічного насильства, що вчиняються в сім'ї чи в межах місця проживання або між родичами, або між колишнім чи теперішнім подружжям, або між іншими особами, які спільно проживають (проживали) однією сім'єю, але не перебувають (не перебували) у родинних відносинах чи у шлюбі між собою, незалежно від того, чи проживає (проживала) особа, яка вчинила домашнє насильство, у тому самому місці, що й постраждала особа, а також погрози вчинення таких діянь [1].

За вчинення домашнього насильства правопорушник може нести адміністративну та кримінальну відповідальність. Про домашнє насильство йдеться у багатьох законах України, зокрема, в таких: Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», Кримінальний кодекс України, Кодекс України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП).

Уповноважені підрозділи органів Національної поліції України здійснюють повноваження у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та виносять процесуальні документи на кривдника, зокрема, складають протокол про адміністративне правопорушення за ст. 173-2 КУпАП, який за підвідомчістю згідно з ст. 221 КУпАП розглядають суди, які вже приймають рішення про винуватість правопорушника та накладають відповідні санкції на нього. При цьому в додаток до протоколу уповноважені органи при здійсненні оцінки ризиків можуть винести терміновий заборонний припис стосовно кривдника (ст. 25 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству»), який є спеціальним заходом реагування на факт домашнього насильства та спрямований на негайне припинення домашнього насильства, усунення небезпеки для життя і здоров'я постраждалих осіб та недопущення продовження чи повторного вчинення такого насильства, а органи суду в свою чергу в додаток до основного стягнення відповідно до зазначеної статті виносять обмежувальний припис стосовно кривдника (ст. 26 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству»), який полягає в тимчасовому обмеженні прав чи покладення обов'язків на особу, яка вчинила домашнє насильство, та спрямований на забезпечення безпеки постраждалої особи. Також згідно з ст. 39-1 КУпАП: у разі вчинення домашнього насильства чи насильства за ознакою статі суд під час вирішення питання про накладення стягнення за адміністративне правопорушення має право одночасно вирішити питання про направлення особи, яка вчинила домашнє насильство чи насильство за ознакою статі, на проходження програми для таких осіб, передбаченої Законом України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» чи Законом України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок

і чоловіків» [2]. При цьому даний вид стягнення може розглядатися як додаткове до основного стягнення, а відповідно до статті 173-2 КУпАП «Вчинення домашнього насильства, насильства за ознакою статі, невиконання термінового заборонного припису або неповідомлення про місце свого тимчасового перебування»:

– тягнуть за собою накладення штрафу від десяти до двадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від тридцяти до сорока годин, або адміністративний арешт на строк до семи діб. Ті самі дії, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за одне з порушень, передбачених частиною першою цієї статті:

– тягнуть за собою накладення штрафу від двадцяти до сорока неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин, або адміністративний арешт на строк до п'ятнадцяти діб [2].

Таким чином, суди можуть накласти, як основний вид стягнення – штраф, а як додатковий – направлення на проходження корекційної програми для кривдника, і навпаки. При цьому, якщо правопорушник зможе сплатити штраф, то проходження корекційної програми не може бути направлено на примусове виконання до органів державної виконавчої служби, бо такий вид стягнення не є в переліку примусових стягнень відповідно до Закону України «Про виконавче провадження».

Цей вид злочину не втратив своєї актуальності і нині, під час воєнних дій. Вимушена зміна місця проживання, втрата роботи та засобів до існування провокують конфлікти й непорозуміння у стосунках і можуть призвести до насилля. При цьому ситуація ускладнюється тим, що маючи прогалини у законодавстві, постраждала особа ще більше залежить від свого кривдника фінансово, якщо той буде сплачувати накладені стягнення, і тим ще більше провокувати негативне відношення до неї, а беручи до уваги те, що саме по собі таке додаткове стягнення, як проходження корекційної програми для кривдника, не несе в собі примусового направлення до державної виконавчої служби, кривдник у більшості випадків ігнорує його виконання, не знаючи про те, що уповноважені органи Національної поліції можуть скласти повторно протокол про адміністративне правопорушення за ст. 173-2 КУпАП. Таким чином, робимо висновок, що така правова колізія несе в собі як негативні правові наслідки для правопорушника, так і психологічні для жертви кривдника, яка повністю залежить від його емоційного стану.

Список використаних джерел:

1. Про запобігання та протидію домашньому насильству: Закон України від 07.12.2017 р. № 2229-VIII. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19>.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р № 8073-X. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80732-10#Text>.